

A TITKOS JELVÉNYEK.

Irta: Jules Lemaitre.

DURAND úr, a divatárkereskedő, tekintélyes polgára volt a kis városnak, ahol lakott. Volt egy derék felesége és két helyes kis lánykája: Lili és Zézé. — Mint városi tanácsos, rég áhítózott a kerületi tanácsosság után s ezért felvétette magát a Páholyba. Azonban vevőközönsége miatt ezt szorgosan eltitkolta.

A «babonának» természetesen ellensége volt. De nagy súlyt helyezett arra, hogy házában békessége legyen, tehát szó nélkül tűrte, hogy felesége templomba járjon és a két gyermek nevelését is teljesen rábízta egyelőre.

— Ha majd az első áldozáshoz járulnak — mondotta magában — akkor én veszem kezembe nevelésüket, tudományos alapon.

* * *

Karácsony délutánja volt.

Miként ezelőtt is, minden karácsonykor, úgy most is Lili és Zézé a gyermekszoba nagy komódasztalán gyönyörű jászolt állítottak. Ott volt a gyermek Jézus viaszból, mellette Szűz Mária és Szent József, meg két angyal és a csacsi, meg az ökör és négy pásztor; vázában virágok, sőt két rózsaszín gyertya is.

Durand úr az üzletben volt, felesége pedig éppen a városba készült holmi bevásárlásra.

— Mamuskám — könyörgött Lili — adj nekünk szalagokat és kelmedarabokat!

— Minek?

— Még szebben akarjuk feldíszíteni a jászolt és még szebben felöltöztetni a Jézuskát meg Szűz Máriát és Szent Józsefet és az angyalokat.

— Találsz elég rongyot a hálószobában a szekrény alján, balról — felelt Durandné. — Csak ne hányjátok szét a fehérneműt és legyetek jók mind a ketten.

A mama elment, a kislányok pedig keresgélni kezdtek a mondott helyen. Találtak is egész halom szalagot és rongyot, de ezek nem voltak kedvükre valók. Tovább kutattak tehát s végre a szekrény mélyén egy posztógöngyöleg mögött két furcsa és csillogó tárgyra akadtak. Ámulva-bámulva kiáltottak fel:

— Jé! Mi ez?

Széles szalag volt és valami kis kötényféle, kék selyemből, aranyhímzéssel. A hímzés szemet ábrázolt háromszögben, egy oszlopos templo-

mot, kigyókat, akácágakat és halálfejeket, alattuk keresztbe tett cson-
tokkal és háromszögbe tett pontokkal.

Durand úr nyilván magasrangú tagja volt a Páholynek, a Rézkígyó
lovagja vagy ilyesféle . . .

— Milyen gyönyörű! — motyogta Zézé.

— Olyan, mint a pap bácsikon van, mikor miséznek! — magyarázta
Lili nagy komolyan.

Aztán a selyemkötényt a Jézuskára terítette, a szalagot pedig
ollóval kettévágta, mert hosszú volt, és a két darabot stólaszerűen
Szűz Mária és Szent József vállára akasztotta. Az egyszerűbb szalagokat
az angyalok és a pásztorok nyakára kötötte, sőt a csacsira és ökörré is
került belőlük. Végül teljes megelegedéssel nézett végig művén és Zézével
együtt nagy gyönyörűséggel rendezgette ide-oda az alakokat.

Mikor anyjuk hazajött, Lili lelkesülten hívta a jászolhoz.

— Nézd csak, mama, mit találtunk a szekrényben!

Durandné azonnal felismerte férje szabadkőműves jelvényeit.
Titokzatosan mosolygott, pillanatig gondolkozott, aztán szólt:

— No hát, ez igazán nagyszerű! Még sohasem volt ilyen gyönyörű
a jászoltok. De picikéim, ma este még ne mutassátok meg a papának!
Hagyjátok neki meglepetésül holnap reggelre!

* * *

Vacsora után Durand úr így szólt feleségéhez:

— Kedvesem, összejöveteleink van a Commerce-kávéházban . . .
néhány kollégámmal . . . fontos ügy . . .

— Csak mondd ki bátran: a rendes «kártyapartid», úgy-e?

Durand vállat vont, zavartan mosolygott, mert valójában ma
éjjel a Páholyban volt ünnepi vakolásuk. Egy új testvérnek kell kiállnia
a beavató próbákat. Az összes «mesterek» jelen lesznek, díszöltönyben.
Durand úr nagy súlyt vetett arra, hogy ő se hiányozzék erről a fenkölt
szertartásról.

Bement a hálószobába, kinyitotta a szekrényt és keresett, kutatott
benne sokáig . . . Nagy izgatottan belenézett a lakás minden zugába, az
előszoba szekrényébe, a szalonbeli kis könyvtárba, sőt még az ebédlő-
kredenc minden fiókjába is. Hogy azonban a gyermekszobába is bepil-
lantson, az — nyilván valamely magasabb akarat folytán — eszébe
sem jutott.

— Mit keressz? — kérdezte végre Durandné szelíden, ártatlanul.

— Ne törődj vele! — felelt férje hősieesen legyűrt méreggel. És
újra nekilátott a kutatásnak, ezuttal részletező rendszerrel, de semmivel
sem több sikerrel. Végül is kitört dühe, kiforgatta a szekrények tartal-
mát, széthányta a levendulával szagosított fehérneműt és öklével csap-
kodott szét köztük.

E közben a szertartás órája könyörtelenül közeledett. Durandné
angyali mosollyal kézimunkázott az ebédlő lámpája alatt.

— Hát izé — kezdte végre Durand — nem tudod, hova lett?
 — Micsoda, kedvesem?
 — Semmi . . . az én — holmim!
 — Nagyon jól tudod, barátom, hogy én sohasem nyúlok hozzá.
 Durand úr bátorsága az inába szállott és — mit tehetett — dohogva lefeküdt . . .

* * *

Másnap, karácsony délelőttjén Durand — semmi dolga sem lévén — belépett a gyermekszobába.

A komódon két égő rózsaszínű gyertya között ragyogott a jászol. Előtte térdelt Lili és Zézé, összetett kacsókkal; mellettük anyjuk térdelt és segített nekik imádkozni:

— Kis Jézuska — tartsd meg jó egészségben — papát és mamát . . .

Ám ezek a kedves kívánságok, melyeket ártatlan szívből ártatlan ajkak rebegtek, nem hatották meg a Rézkígyó lovagját. Első szempillantásra fölfedezte a viaszjézuskán, Mária és József vállain a titkos jelenvényeket, az ő büszkeségeit. Elhalványodott és felkiáltott:

— Ez igazán ostoba dolog!

Feleségére támadt:

— Te adtad nekik ezeket a . . . ezeket a . . .

— Ezeket a miket?

— Hát — ezeket a holmikát!

— Nem én, kedvesem. Lilike akadt rájuk a szekrény alján.

— És megengedted neki?!

— Nem engedtem meg neki, barátom. Éppen akkor a városban voltam.

— De elvehetted volna tőle.

— Mire hazajöttem, már felhasználták. És nem lett volna lelkem elvenni tőlük; úgy örültek neki a kicsikék!

— Hallatlan ostobaság! — ismételte Durand.

— Micsoda, papa? — kérdezte Lili.

— Magyarázd meg nekik, kedvesem! — mondotta Durandné férjének egyre lázítóbb szelídséggel.

Azonban Durand úr nem tartotta érdemesnek, hogy feleljen.

— Hát akkor majd megmagyarázom én — folytatta felesége. — FigyeljeteK ide, Lili, Zézé. Már sokszor kérdezted tőlem, Lilikém, hogy a papa miért nem jön velünk soha templomba. Hát azért, mert ő maga a templomába jár, az emberek templomába. És ott veszi fel ezeket a szép holmikát . . .

— No hallod! — szólt közbe Durand.

— Hát mit mondjak nekik? Különben, barátom, te magad gyakran próbáltad bizonyítgatni nekem, hogy minden vallás egyforma. Nekem ugyan más a véleményem; de végre is te egyre azt hajtogattad. Nos hát, neked is meg van a magad vallása, nekünk is meg van a magunké . . .

— Bocsánat, nekem nincs!

— Bizonyos vagy ebben?

— Eh, mit, elég volt a haszontalan fecsegésből, nem gondolnád?

És Durand úr kinyújtotta kezét, hogy durván elvegye a jászolból a kötényt és a vállszalagot.

— Ó, papa — könyörgött Lili — hagyd itt nekünk ezeket a szép ruhákat!

És azzal a bájos fintorral, melyről tudta, hogy ellenállhatatlan, apjának lábszárain kezdett fölfelé mászni.

— Nem, nem, nem! Anyád elnézi minden szeszélyedet. De ez már túlmege a határon!

Úgy látszott, nagy a haragja. Lili sírásba tört ki, Zézé persze tüstént követte példáját.

Durand úr jó szabadkőműves, de jó apa is lévén, nem bírta elviselni gyermekei sírását s most már vigasztalni kezdte őket. Azonban hirtelen valami ijedelem fogta el és feleségéhez fordult:

— De legalább arra vigyázz, hogy Lili ne mutogassa barátnőinek ezt a jászolt és ne járjon el a szája. Mert, értsd meg, ha kitudódik ez a dolog, szép csávába kerülök!

— Ne félj, Lili nem fog szólni senkinek semmit. Úgy-e, Lilikém?

— Nem, nem, papa, nem szólok.

— Akkor hát — nem bánom.

— Ó, papa, milyen aranyos vagy! — kiáltott Lili, apja nyakába ugorva.

— Ajanosz! — visszhangozta Zézé.

Durand magában monológozott:

— Mindent összevéve, bár türelmem határtalan, de semmi esetre sem abszurd... Ez a Jézus az ő kora számára érdemes gondolkodó volt... Ő is gyűlölte a papokat... Hirdette a szabadságot, egyenlőséget, testvériséget, mint mi...

És a jó szabadkőműves ezen a fonálon fűzte tovább gondolatait, mialatt felesége, még egyre mosolyogva, fésülte Lilit, Zézé pedig a földön ülve, kőköckáiból valami várfélét épített pici ujjáival...

* * *

Lili — mint mindjárt meglátjuk — nem csalódott.

Aznap délelőtt a Commerce-kávéház a szokottnál is népesebb volt. A törzsvendégek egy csomóban ültek és valami fénykép járt köztük kézről-kézre. A fénykép nagyon komikus lehetett, mert akik rápillantottak, abban a pillanatban hahotába törtek ki.

— No nézd már!... No de ilyet!... Ő az, csakugyan?... Lám, a kis hamis!... Hát ez itt, ez a papformájú? Nem ismered meg? Pedig ő az... Lám, a ravasz rókák!...

A kávéház minden zugából a kíváncsiak serege tódult elő, hogy lássák a nagy tréfát és egymás válla fölött bámulták a fényképet. Csak

néhány vendég igyekezett leplezni zavarát és nyugtalanságát akkép, hogy úgy tett, mintha újságja olvasásába vagy társával üzleti tárgyalásba merült volna.

Hamarosan mindenki tudta, miről van szó.

A fénykép a Páholy tagjait ábrázolta díszöltönyükben, vállszalagjaikkal és kötényeikkel, spádéikat villogtatva, bizarul, nagy komolyan — nevetségesen . . .

A pillanatfelvételt a tegnap esti «munkán» kapta le valami lesben állt huncut, vagy valamelyik hamis testvér. Hogy kicsoda, az persze sohasem fog kiderülni.

Durand, aki egy sarokban szopogatta ürmösét, óriási megkönnyebbüléssel örült annak, hogy ő nincs rajta az áruló fényképen.

Mikor hazament, felesége a nyakába ugrott és orra elé tartotta a kritikus fényképet, melynek már sok példánya forgott a városban.

— Lásd, kedvesem, milyen nagy szerencse, hogy te nem vagy rajta! És kinek köszönheted ezt a szerencsét? Kinek? Ha nincs jászol és kis Jézus, Lilike nem kutathatott volna a szekrényben, nem találta volna meg jelvényeidet, te elmentél volna a páholyba arra a hókuszpókuszra és rajta lennél ezen a fényképen! Hogy most az egész város nem mulat és nem botránkozik meg rajtad, azt csakis a gyermek Jézusnak köszönheted. No, merdd mondani, hogy nem neki!

— Kissé túlzod a dolgot — felelt Durand úr, a divatárus, teljes meglepéssel mosolygva bajusza alatt.

Fordította: Kertész Kálmán.

HEGEDŰ SIR.

*Hegedű str, magányos hegedű
A roppant csillag-kupola alatt.
Oly kristálytisztá üveghangokon
Jajdul a végtelenbe valaki,
Úgy ostromol Istent és éjtszakát,
Könyörög, lázad, adja meg magát,
Hogy lehetetlen meg nem hallani.*

*És mennyi ilyen kristály-hegedű —
És mennyi ilyen harmat-tiszta hang —
És megváltásra méltó mennyi bánat
Az örök csillag-kupola alatt.*

*Ha ezeket nem hallja senki sem,
Ha ezeket nem bánja senki sem : .
Mért hallaná meg az én hangomat?*

Reményik Sándor